

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 forint.
Egy szám ára 8 kr. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 3 frt. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő: **Cs. Szabó Kálmán.**

Szerkesztő
és laptulajdonos: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttér sora 25 kr.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D Fia könyvnyomda

Kibontakozás.

Az a csomó, melyet az obstrukció kötött az alkotmányos élet fonálán, önmagától kezd lassan-lassan kibontakozni és a helyzet tisztul, személy feláldozást kívánt a harc, a személy feláldozta magát a haza javára; félre állt az utból, hogy megnyissa az egyezségek útját s a terhes és nyomasztó közélet ismét visszakapja régi formáit, ha majd a lefuvás is elérkezik. Az obstrukció átkerül ismét a képviselőház lomtárába s a békés tanácskozás visszatér arra a helyre, hol áldatlan küzdelmek folytak idáig.

Vége meg van az ut a kibontakozás felé. Öröm volt nézni a békés megoldást, mivel az a hon javára történt s minden ember egyformán, szívevel és lélekkel akarta is, hogy alkotmányos egünk horizontján átrepüljön az olajágot tartó fehér galamb.

Politikai életünk tehát ismét a régi mederbe tért vissza, a romboló és mindent elsöprő ár ismét betért a csendes utra, de maga után nyomot hagy, tépett illuziókat és tépett közéletet, melynek foszlányai hirdetik a mult csatakedvét és harci riadóját.

Most már a béke nyugodalmas utján tartunk. Talán a cél nincs is messze, talán a teljes megoldás csakhamar eljön. És mi örömmel látjuk ezt, hogy végre legalább politikai életünk visszakapja nyugodalmas képét.

Mert tagadhatlan, hogy ez is a társadalmi kérdések közé tartozik. A politikai élet romlottsága aláássa és megbontja a társadalmi életet, míg a politikai élet fenséges nyugalma üdítőn hatva, a kedélyekre vidámabb társadalmi életet teremt. Ezeknek harmóniája nyugodalmas, békés állapotot biztosít.

Ennek igazságát éreztük már a mult farsangon, a mely nem volt a régi vigság évadja s reá nehezedett egy nyomasztó kód, mely a közélet ideges élete mellől fakadt fel. Most végre talán ismét lesz nyugalom és ezt szívből kívánjuk

Hiszen már számtalanszor felpanaszoltuk, hogy mindenütt békétlenség lappang hamu alá takartan, félünk egyszerre lángra lobbani az elkeseredés szenvedélye. Pártoskodás színhelye lesz állami beléletünk, melyet eddig mintának nézett az idegen s ha külellenséget nem találunk, önmagunkban támasztunk ellenséget s a régi labancz és kurucz riadalmat kezdjük elől. Aggódásunk nem bizonyult jogosultnak, lecsillapultak a szenvedélyek hullámai és a vihar is elcsendesült.

Ez hát a kibontakozás, a helyes ut a boldogulhatás felé. És ideje volt, hogy elérkezzék, mert úgy is még sürgős kérdések várják a megoldást, gazdaságilag és iparilag még ki vagyunk téve a hamisító szövetkezetek rablásainak

Ha már politikai életünk csendje visszatért, szükséges volna a gazdasági életünkben egy gyors operatiót végezni, mert romlott és egészségtelen az. Egymásután jönnek a vidéki takarékok bukása, a mik aláássák hitelünk, megdöntik gazdasági életünk sikerét. Már bátran lehetne egy egész rovatot nyitani azoknak, kik becstelen módon a nemzeti vagyont rabolják meg és juttatnak egész vidékeket a koldusbotra

Minálunk ettől nem félhetünk. Takarékpénztáraink a legbiztosabb alapon nyugszauak s ha a szegény székely ide helyezi el megtakarított filléreit, nyugodt lehet, hogy biztos helyt van, mert itt egészséges módon vezetik intézetünket. S míg innen távol országos események

csendesesen a kibontakozás felé haladnak, addig itt városunkban is a haladás szelleme új életet nyitott. Régi vágyaink és terveink megvalósulása már nincs messze s nemsokára eljön az az idő, amikor az az erős kéz, mely a város vezetését kezébe vette, kiragadja Udvarhely várost is az ázsiai állapotok vad sötétségéből, hová a maradiság szelleme temette. Mindenfelé hajnalodik.

Belföld.

A bortörvény végrehajtása. Dániel Ernő báró kereskedelemügyi miniszter a bortörvény sikeres végrehajtása érdekében országszerte megalakított borenőrző-bizottságok részére ügyrend-szabályzati mintát készített. Több ellenőrző-bizottság azonban tagítani óhajtván rendeletileg megállapított hatáskörén, oly intézkedéseket vett föl hatáskörébe (igy pl hogy a bizottság tagjai a termelők és a kereskedők pin-czeit bármikor megvizsgálhatják; hogy a vasuti közegzek a borküldeményekről a bizottságnak havonta jelentést tenni tartoznak stb.) melyeknél fogva a bizottság valóságos közigazgatási hatóságot képezett volna. A kereskedelemügyi miniszter a neki bemutatott ügyrendi szabályzatokat azzal utasította vissza, hogy a bizottságnak nincs hatósági jogköre s csak azon célból szerveztetett, hogy a társadalmi uton tudomására jutott borhamisítási eseteket jelentse föl az illetékes hatóságnál és ebbeli kötelességét is akkép végezze, hogy eljárása által a borkereskedelem realitásérkei ne veszélyeztessenek. Ugyancsak fölkérte a kereskedelemügyi miniszter a belügyminisztert, hogy utasítsa a rendőrhatalóságot, hogy a törvény és rendelet szigorú végrehajtása mellett tartsák szem előtt azon világos rendelkezést is, hogy csakis alapos gyanu esetén indítsák meg az eljárást, vagyis vegyenek mintát a borokból; továbbá, hogy tartózkodjanak a vizsgálat megindításának nyilvánosan való tárgyalásától, végre hogy a hatóságok minden esetben igyekezzenek a valódi bűnöst, vagyis azt kipuhatolni, aki a bort hamisította, vagy az ily bort forgalomba hozta, legyen az akár termelő, akár kereskedő.

Női báj.

— Irta: *Poznán Jolán.* —

Hogy asszonyok miáltal tetszenek, mily természetes adományok által vonzanak s mely bájokért szerettetnek, ez a kérdés annyi feleletet kíván, mint a mennyi combinatiót egy hat jegyes számsor megenged. Ezt fejben kiszámítani egyszerűen lehetetlen. A férfi általában nem tud más megoldást, mint: minden asszony bájós, legnagyobb bája az, mely a legegységibb, melyet senki vagy kevés mással oszt. Ezzel azonban még semmi sincs mondva. Az asszony már közelebb lép e kérdéshez. Ő rendszeren nagyon jól tudja, hogy miáltal tetszik, de fel nem tudja fogni, hogy meg is szünhetik tetszeni, s mindig és örökre érthetetlen marad neki, hogy más miáltal tetszik. Csak egyet tud biztosan: midőn megszűnik tetszeni, nem általában, csak egy bizonyosnak, akkor egy „másik“ van mögötte, ki „neki“ jobban tetszik. Melyik másik? Gyakran tudja, sokszor nem. De ez mindegy. A „másik“ itt van s ez bete noirja minden asszonynak. Határozottan minden asszonynak, a legokosabbnak mint a legostobábbnak, a szépek mint a csunyának, mert nincsen asszony, kit egyszer legalább, érzelmeiben meg nem csaltak, a legimádot-tabb szeretőt, a legboldogabb feleséget sem kizárva. S az asszony érzi, tudja, hogy absolut magányos ember nem létezik, férfiak között legalább nem, mert azok, ha azt mondják, hogy magányba vonulnak, hát azt kettecskén szokták cselekedni.

A „másik“, kiért az asszonyt elhagyjuk, emlék vagy remény lehet, az ideál, mely után különösen a szellemileg foglalkozó férfi eped s vágyódó kezekkel kapaszkodik. Ez munkájának, kötelességének vagy unottságának lehet következménye; unottságának a nőn, miután annál gyorsabban s biztosabban omlik újból egy nő karjaiba. De a „másik“ mindig itt van, ha nem valóságban, úgy a férfi képzeletében, s az asszony nem képzelődik, midőn annak létezését állítja.

Ha a különböző női bájokat, melyeket megfigyelni volt alkalmam, magam elé idézem, csodálatos, hogy sohasem élő nők alakjai tűnnek szemem elé, hanem egy kép, mely asszonyokat ábrázol, kik talán sohasem éltek s mégis világosabban szólnak hozzám e tárgyról, mint mindazok, kiket ismertem.

A kép Róma és Florencz között egy kis város elhagyott Pallazo-jában függ, pokhálóktól körítve az ablak mellett. A munka Perugino idejéből származik, hol minél szilajabban éltek, annál higgadtabbul festettek s annál tisztábban és gondosabban vezették ecsetjüket, minél kinosabb vajadásnak indult künn a szociális és művészi élet ujjászületése. Szigorú és szemérmes minden vonásában s mégis édes sejtelenről beszél, nyugodt és mégis várakozásteljes, nem szent, de nem profan. Egy ismeretlen nagy mester munkája.

E képen négy asszony halad bájós csoportban a hegylejtőn fel, ideális őszi tájon át. Mindnyájan dús, hosszú redőkben omló ruhákat viselnek, egyik sötétet, másik világosat. Fölöttük a szürkés-kék hideg

ég, lábaik alatt száraz, vörös őszi levél. A szántóföld szélén egy-egy későn szülöttje a természetnek erőtlén szárazon csüng. Nagy csend terül el az egészen. Nem hallzik itt egy tücsök hang, sem madárcsicsergés az olajfa és patak között. Kimerült, szótlán pihenése a természetnek, mely mindent adott és semmit sem nyújthat már. Az asszonyok oly nyugodtan, oly fáradtan s vissza nézve haladnak, mintha a magaslaton nem volna más céljuk, mint az elhangzott napot látni. Azt mondaná az ember, hogy magokba szállnak.

A völgyből már egy árnyék emelkedik, az esti kód. S ebből, könnyen és igénytelenül, mint háttér, szürke és barnában két emberi alak látszik, egy asszony és egy férfi, az akkori polgárság köznapi ruhájában, közönséges emberek, a milyeneket akkor és ma is, százával lehet a köznapi életben, minden utcán találni. Az asszonyok azonban fenn, mindenik a maga nemében oly sajátos. Ugy néznek ki, mintha üres kezekben végtelen sokat vinnének magukkal, s annál többet hagynának hátra. Mintha várnának, mindig, örökké várnának, hogy a föld nekik tartozását megfizesse, mely nélkül nem juthatnak az égbe. S ha tovább és tovább nézünk oda, mintha sóhajtaná az első, a legdusabb, a legvilágosabb s mintha mondaná: „Mi szegény szép asszonyok, milyen szánalomraméltók vagyunk! Minket szeretnek égen, forrón és gyors mulékonysággal, mint egy nyári napot. Szeretnek, mert szépek vagyunk s elhagynak, mert csak szépek vagyunk. Oly kevés ez, és nem minden mit a természet kíván? Igazán joga van a férfinak többet kívánni? Önmagát

Művészeti oktatás a középiskolákban

Walssics Gyula dr kultuszminister lépésről lépésre, czéltudatos intézkedésekkel halad előre a művészetek terén való egyetemes reformtörekvéseinek megvalósítása útján.

A művészeti szempontoknak a középiskolákban való érvényesítése czéljából a múlt év őszén bocsátott ki rendeletet, amelyben a tankerületi főigazgatókat arra figyelmeztette, hogy buzdító befolyást gyakoroljon a tanári kar a tanuló ifjúság lelkében a művészetek iránt való érdeklődésnek lehetőleg korai fölébresztésére. Most úgy a székes-főváros, mint a vidék tankerületi főigazgatóihoz újabb rendeletet intézett a miniszter, amelyben fontosságát hangsúlyozza egy esztetikai műveltségű társadalom nevelésének.

A tanári karban — úgy mond a miniszter — nem tételezhetek föl nézeteltérést afölött, hogy a művészetek s azoknak ipari vonatkozásai, közműveltségi és közgazdasági jólétünknek legfőbb föltételei közé tartozván, a tanuló ifjúság lelkében a művészetek iránt való érdeklődést minél korábban fölébresztetni s minél teljesebben kifejleszteni komoly, nemzeti föladat.

Komoly, nemzeti föladat, mert elsőrendű paedagogiai eszköz is. Nemzedékek világnézetét módosíthatja, a jellemet, a szívet nemesebbé teheti. Esményibb tartalmat adhat a létnek, a szociabilitást fokozza, altruistikus elemekkel töltheti be az önzés, az anyagiság által rabságban tartott lelkeket. Én csak sajnálni tudom azokat, kik be nem látják a művészi érzék fölkeltésére irányzott törekvéseimnek a jövő nemzedékre és ennek kapcsán egész faji kvalitásunkra kiható törekvéseimnek paedagogiai fontosságát.

A nyelvek és irodalmak, a történelem, a földrajz, a philosophiai propaedeutika tanítása közben számtalan alkalom nyílik, sőt követőleg lép föl az ismereteknek művészi irányban való kiegészítése, a rajzitanításnak a művészetek ismertetésével egybekapcsolt módszere pedig valósággal megbecsülhetetlen fontossága.

De ezek megemlítésén túl szükségét látom, hogy előző leiratomnak a közvetlen szemlélet és a tapasztalás szempontjából, valamint az érdeklődésnek gyakorlati alapon való fejlesztése érdekében, részletezett utmutatásait a fővárosi tankerületi főigazgatóságnak a legtűzetesebb végrehajtás czéljából ismételtén is figyelmébe ajánljam.

Magától értetődik és ezt újra hangsúlyozom,

ámitja, s azt mondja, hogy mi csaltuk meg. Lázasan eped a nő után s azután magától taszítja az erővel meghódítottat csak azért, mert „asszony”! Igaz tehát, hogy a szerelmet éhség, s megint éhség táplálja s az „alig elég” már annyit jelent, mint „jól lakott”? Piros ajkunkat kívánja a férfi, semmit, csak azt, s a hogy megcsókolta szánkát, akkor az szóljon, zengjen, dolgokról melyeket soha sem éreztünk, soha sem értettünk. Hajlékony, viruló testünk varázsa vonta a férfit karjainkba; s egyszerre lelkünket kívánja! Mintha az, életünkben legalább, nem a testben lakoznék! Midőn egymást karjaikban tartják, időt, tért s világot felednek, akkor még azon gondolkozunk, hogy az alatt a lélek hol maradt? Ezt már tőlünk asszonyoktól csak nem követelik, mert mi valóban nem azért vagyunk itt. Ez a férfi dolga és neki sem sikerül mindig. Nekünk például szépségünk legtöbbször átok. Ajult hatalom. Miért? Mondjátok ti mások, miért leszünk mi szép asszonyok oly szegények, oly földönfutók? Termete nyulánk és mégis telt. Dús aranyzóke haj övedzi tiszta homlokát; piczi, lágy ajkai körül gyermeksírás, szemekben pedig nagy, hitetlen, örökké hiába való bámulat.

Mellette a komoly, szigorú, sötét köpeny által kissé elfedett arczczal, könnyen vállaira támaszkodik a szépnek, s válaszként e fájdalmas kérdést veti fel: „Szegénynek nevezed magad s társaidat szép asszony? Nézz reám, az okosra, kit a természet minden külső bájától megfosztott, s látni fogod mi a leggyötrőbb szegénység. Téged nem szeretnek többé, de mégis szerettek egyszer. Ha csak egy órára is, de betöltöd hivatásodat. Mely lény követelhet többet teremőjétől? Ez óráért küzdtem a vágy és kétségbeesés minden erejével s koldultam, mint a kutya gazdája küszöbénél. Dolgoztam tisztes annyit, mint egy férfi. Hiába. Azután megaláztam magam, eltagadtam tudományom s tudásomat, lábbal tiportam büszkeségemet s női méltóságomat, csak hogy olyan legyen mint a többi, a többi, a kiktől nem félnek,

hogy kellő szakszerű vezetés és magyarázat mellett látom csak indokoltnak a tárlatok látogatását.

Feladatává teszem a székes-fővárosi tankerületi főigazgatóságnak, hogy ez észrevételeimnek közlése mellett a leiratomban kifejezett intenczióknak mielőbb kellő fogantatást biztosítson és eljárása eredményéről jelentést tegyen.

A vidéki tankerületek főigazgatóinak különösen azt ajánlja figyelmükbe a miniszter, hogy a tankerületeikhez tartozó középiskolák részére utmutatásokat készíttessenek a helyileg hozzáférhető vidéki közgyűjteményekről, műemlékekről, középkori templomokról, várakról és ilyen módon gondoskodni kell arról, hogy az iskolák lassankint jó esztétikai muzeumot, jellemző műalkotásokról jó fényképeket, főszoftvény és gyűjteményes műveket szerezzenek be.

Szinház.

Baranyai Mihály csütörtökön, 23-án kezdette meg előadásainak sorozatát a kényelmetlenség, tűzveszélyesség tekintetében hirhedt nagyteremben. No természetesen arról Baranyai nem tehet, hogy ilyen rozoga helyiségben volt kénytelen felülni tanyáját; másokat illet ezért a szemrehányás; értik mindannyian, belátták már régen, hanem fájdalom, a tervezésnél tovább nem mennek. Szinte fáj az ember lelke, a mint látja azt a szép, színházba járó közönséget egy ilyen miliőtől körülvenni, s maga az előadás sem érvényesülhet, a játékosok jóakaratu törekvése daczára is, a midőn az ember folyton-folyvást aggódni kénytelen a tolyásos ládához teljesen hasonló karzat recsegéseért, s a hevenyében összeállított színpad biztosságáért.

De nem vesztegetjük az amugy is szűkreszabott tért ilyen hiábavaló lámentálásra. — Talán majd az unokáink . . .

Baranyai társulata, tagadhatatlan, szerencsés konstelláció alatt érkezett városunkba, melynek közönségét a rövid farsang nem merítette ki, s így igen valószínű, hogy ha Baranyai igazgató nem fog visszaélni a közönség türelmével, értjük ez alatt a szabatos, jól betanult darabok színrehozatalát, úgy akkor ez a műpártoló közönség eléggé is méltányolni fogja érdemeit.

Ez első két előadás, melyet végig néztünk, némi reményt nyújt a társulat életrevalóságáról, azonban már most levonni a konzekvenziát, s talán előlegezni a dicséretet, avagy kontaminálni — nem tartjuk helyén valónak.

A társulat tagjai között egy páran vannak

a kiket szeretnek. Meghalni tudtam volna azért, ki megnyitotta volna előttem az életet. Hiába. Engem kerültek. Nem voltam csunya; de annál rosszabb, bájnélküli. Ezt a férfi személyes sértésnek tekinti s nem bocsátja meg soha. S ha a bájnélküli nő okos s szellemileg vele egyenrangú, akkor halálos ellenségét látja benne. Minden diadalommal csak nyomorultabb lettem. Előttem s előttem szép asszony egyaránt éj van. De te láttad a napot, míg én mindig szürkületben jártam. Okos asszonyokat tisztelnék, de nem szeretnek. Kérded-e még, hogy kettőnk közül melyik szegényebb?”

Gyöngéden emelkedik fel a harmadik, kinek keblén egy virágcsokor van s fátyola mint egy foszlott levél úgy omlik alá. Megütődve, mintha nem látták volna addig, hogy ki megy mellettök, néznek reá. Sokkal szebb, mint szép a halvány asszony. Bájos, kedves. Érett asszony s félénk gyermek egyaránt, egyike azon asszonyoknak, kik mindig „menyasszonyok” maradnak, ki előtt mint egy anya előtt térdre borulnánk, miután mint szerető pihent keblünkön; asszony, ki vigasztal s erősít, midőn maga vigaszt s menedéket keres, kinek könnye és mosolya szent kellene legyen a férfinak, mert bármit mond és tesz, azt mindig egy tiszta, igaz emberi szív diktálja.

Ő így beszél: „Szegénységtek felett panaszkodtok s nem is sejtitek, hogy mi a gazdagság. Benned szép asszony a szerelmet szerették és te is, az okos, te is a szerelmet csak magáért és magadért kerested. Mindketten nem szerettedek. De én szerettem. S azért hagyattam el. Nézzetek reám. Sokszor mondták nekem, hogy szép vagyok, okos és jó. Nem tudom, hogy azon az egyen kívül az voltam-e valakinek. De azért az egyért igen. Mint egy fénysugár köríté homlokom, mióta szerettem, egy édes, meleg áram sugárzott testemből, mióta az övé lettem. Ha az utcán mentem, férfiak tisztelettel hajlottak meg, asszonyok virágot szórtak lábaim elé: Üdvözöljétek, hallottam magam körül, a szeretet halad el! Oh,

olyanok is, akiket már e színpadon láttunk és így ismerünk is, azonban a társulat — mely saját zenekarral rendelkezik — tulnyomó többsége teljesen ismeretlen előttünk, s így tehát igyekeznünk kell, hogy elkényeztetett s részben műértő közönségünk hidegségét leküzdjék, s rokonszenvét a maguk számára mindvégig biztosítsák is

Bár hogyan is kívánjuk szépíteni a dolgot, a társulat debütje nem felel meg a közönség izlésének már csak azért sem, hogy a pont fél nyolcz órára kitűzött kezdetet, jó egynegyed kilenczkor értük meg, a mi már magában nem kedvező impressziót gyakorolt a kedélyekre, a melyet ugyan az optimisták igyekeztek a hideg terem rovására irni fel. Visszatérve az előbb említett saját zenekarra, a közönség óhaját tolmácsolom akkor, a midőn Baranyai igazgató urnak figyelmébe ajánlom, hogy igen helyesen járna el, ha az egész saját zenekart elejtené, s a városi első zenekart alkalmazná, de legrosszabb esetben is egy zongorát, a mely élvezhetővé tenné majd az operetteket, s a felvonás közti szüneteket is jól betölténé.

Összefoglalva főbb óhajításainkat, azok körülbelül a következők lennének. 1. Az előadások kezdetét pont fél nyolcz órára akként állapítsa meg, hogy azt semmiféle közbejöheto akadály se zavarja meg, mivel ha ezt betartja, akkor a közönség egy pár előadás után, saját érdekében, hozzászokik a pontos sághoz, s nem kerülünk 11 felé haza a színházból. 2. Igen helyes intézkedés volna a nézőtér jobb megvilágítása. Ne vegyen példát a város utcáin észlelhető ugynevezett világításról, már csak azért sem, mivel — s ezt bizalmasan megsugatom — a villanyvilágítás beállítása ott is már rövid idő kérdése. 3. Zenekar, vagy zongora beállítása. 4. A mértékletes, de állandó fűtés. 5. Az ajtók állandóan betéve álljanak, a mi már a rosszul záródó ablakokért s így a légvonat elkerüléséért, a felvonások közti szünetek alatt a kis folyósóról betóduló szivarfüst megakadályozásáért — feltétlen szükséges. 6. A székeket napközben akként rendezzék el, hogy ne kelljen esténként jobbra-balra szaladgálni azok feltalálásáért.

A megnyitó előadáson Milöcker fülbemászó, kedves zenéjü operetteje, a *Boszorkányvár* ment. Sajnos, a társulat nagyon vékonyan rendelkezik karrai s azok is, kik ez este azt kellett volna interpretálnak, csak fáradtsággal jutottak egy-egy percze kedélyes arczhoz. — Jó volt S. *Berczik* Margit a boszorkányvárbeli komplex, kétlelkü *Coraille* szerepében. A *Coraille* bordala Milöcker művészetének tetőpontja, s S. *Berczik* Margit elég finoman és elég

hogy szerettem őt! És okosnak nevezett, mert gondolatai világában éltem. Munkája, küzdelme, diadala inkább enyém volt, mint az övé. Jónővé lettem érette, mintha csupa kristályból lenne a föld, messze távolból már megéreztem, hogy mi tart felé! Álmai való életemet képezték s a mi munkálkodásában csak megmozgatt, azt megértém s megtestesítém még mielőtt ő maga felfogta. Oh, hogy szerettem őt! Jóság volt az, midőn csak az ő fájdalmát éreztem, s mindazt a fájdalmat megbocsátottam, melyet ő szerzett nekem? Jóság az, úgy érezni egy másik lényért, hogy még a szeretet is meg áll és semmi sem kísért többet, mint a legistenibb bennünk részvét? Én nem tudom. Én csak azt az egyet tudom, hogy ő is szeretett engem, hosszú ideig és még is elhagyott, mert igen nagyon szerettem. És hogy ezt a fájdalmat sem adnám oda a világ összes örömeiért, mert még mindig szeretem!”

Itt a két első is meghajlik, ez asszony önfeláldozásának nagysága előtt. De a negyedik gunyos nevetésben tör ki.

„Bohók, kik egy Phantomat hajhásztok! Nézzetek reám! Visszariadtok? Igen, csunya vagyok és aljas pompás ruháimban, nem okos, sem tanult, csak ravasz és önző. De csufságom jobban ingerelt, mint szépségeitek. Felkorbácsolta s élembe hajtotta az értekeket. Pénzen vehető voltam s azért a legnagyobb árakat tűzték ki értem. Hogy mi a részvét, azt soha sem ösmertem, azért szenvedek értem. Ez a halálba ment, az elhagyta nejét és gyermekét érette, és én nevettem. Érette reszkető kezekből gurult arany, könny, nyers férfi arczon, s vér asszony erekből, és én nevettem. Soha se hagyattam el, mindig én voltam az, ki elhagyott. S ha mások a mélységbe estek, én erősen állottam. Mig . . . mig . . . igen, mig az az egy jött ki, mint a bosszu Istene akaratlanul haladt el fölöttem. De tőle se hagyattam el, mert ő nem is sejtette, hogy érette mindent elhagytam, s érette tönkre jutottam.”

diszkrétén énekelte is, s coloraturáját részben be is mutatta. Ő melléje vesszük még F. Barts Arankát, minden jelző nélkül. Sajót, aki Andris szerepében jó naturburs és Fűredit, a világ legkiálthatatlanabb udvarmesterét, s felemlítjük Lorándy Tivadart Józsi szerepében, akkor ez esttel teljesen be is számoltunk. Mint szomorú körülményt, a ruhatárt és dekorációt említhetjük fel, a melylyel úgy látszik Baranyai ur nem nagyon dicsekedhetik.

Pénteken, 24-én, a budapesti vigszínház műsordarabját, *Arthur kalandjait* adták, a tegnapi estéhez hasonlítva, jóval nagyobb sikerrel. A darabról magáról csak az a megjegyezni valónk van, hogy tele van az a legsikamlósabb kifejezésekkel, a melyeket azonban a szerzők elég diszkrétén tálnak föl a közönségnek, s éppen azért bosszantóan hatottak azok a rögtönzések, melyeket Pontbisé báró (Sajó) — aki melleleg megjegyezve ma este igen jó bonvivantnak bizonyult — és Benoit (Hidassy) csináltak. Pontbisé báró ur is vissza tud emlékezni talán arra a kifejezésre, a mely itt nem reprodukálható. Jóakarattal és óva intjük a szereplőket az ilyen tulajdonságoktól, melyekhez közönségünk nincsen hozzá szokva. Az előadás maga, egészben véve elég jó és összevágó volt. Nagy Aida, a társulat tragikája, Hermosa bárónő szerepébe igen jól beletalálta magát, s a könnyűvérű bárónő szerepét elég hűen is kreálta.

Tegnap, szombaton, *Mi történt az éjjel*, ment.

r.

Ujdonságok.

Hymen. Lukácsffy Kristóf e hó 12-én jegyezte el Szt.-E.-Oláhfaluban Imre Regina tanítónőt.

Az Udvarhelymegyei általános népnevelési egyesület február havában tartott közgyűlésén elhatározta, hogy 7 népiskola részére a Slójd-tanfolyam berendezésének céljaira 15—15 frtot biztosít, oly módon, hogy azok előljárói a beszerzendő eszközökről 7—7 frt erejéig jegyzéket készítvén, azt az egyesület elnöksége elé terjesszék; 7—8 frtért pedig gyalupadok fognak az illető iskolák részére beszereztetni. Azonfelül elhatározta a közgyűlés, hogy a gyümölcsstenyészés körül legtöbb eredményt feltűntető 6 tanító ezen törekvéseik támogatására kertmívelési eszközökben (olló, fűrész, kés, faérvágó) részesíttessenek.

Számadás és köszönet. A sz.-udvarhelyi ev. ref. egyházközség templomának padjain, a hivek közös használatára, 22 drb új énekes könyv lett elhelyezve, melynek beszerzésére adakoztak: Székely Dénes 2 drb könyvet, Gönczi Lajos, Szabó Domo-

Szóltanul és borzadva emelik fel az asszonyok a bűnös nőt, ki térdre esett. De a háttérből lassan jön az egyszerű asszony férje karján, kísérelve előre küldi s így szól az asszonyokhoz: „Mindnyájatokon az asszony legnagyobb átká fekszik, az, hogy a köznapai fölött álltok. Ha reám néztek ezereket láttok bennem, kik boldogok, valamint én. Ti örökké magányosan vagytok, én nem leszek soha. Én a köznapiság vagyok! Engem legfeljebb rövid időre hagynak el s bűnbánólag térnek mindig vissza. Az én köteleim erősebbek, mint a legforróbb szenvedély. Ezer kicsi és kicsinyes szálaiból, — a házi kényelemnek, mindennapi kenyérnek és jól tömött alvópárnának — fonom a hálót, melyet egyik sem vethet le, egyik sem. Én nem vagyok szép, de szükséges vagyok. Én nem vagyok okos, de ismerem a gyengéjét mindenkinek. Ezeket, s nem az erős oldalán tartjuk a férfit. Én a nyugalom, az egészséges álom, a jó lelkiismeret és az izletes asztal vagyok. Én szeretek a mint kívánják s csak annyit a mennyi szükséges. Én hü vagyok, s megbocsátom, ha futólag hűtlenség hozzám. Hisz tudom, hogy fogva tartom, amit egyszer megcsiptem. Nézzetek utánna a férfinak, ki ott megy, testtel s lélekkel tulajdonom. Ő is egyike volt azoknak, ki hozzátok igyekezett a muzsához, a szépségittashoz, az isteni szenvedélyhez. Hol van máma? — Nállam. S nállam is marad. Az én bájam vonz egyedül maradandóan. Midőn az a férfiú lassan hatalmamba esik, vérét cseppenként kiszívtam, s ő tompa agg magányban megfullad, akkor azt mondják, hogy szép s természetes halállal mult ki. Ezt jegyezzétek meg magatoknak ti bájos asszonyok! S ezzel tova megy a férfiú után.

Ezeket mesélte nekem az ismeretlen, régi mester képe, a kis olasz város, kis galleriájában. Hogy mire képes a női báj, azt mindnyájan tudjuk. De hogy tulajdonképpen miben áll, azt nem fogjuk meg tudni soha.

kos, Nagy László, Kádár Dénes, Jánó Béla 2—2 kor., Félegyházi Antal, Kovács Dániel, Fejes Áron, Szabó Árpád, Ravasz Árpád, Kállay Ferencz, Kolombán István 1—1 koronát. Fogadják a nemes szívű adakozók úgy a magunk, mint szeretett egyházunk nevében hálás köszönetünket. Székely-Udvarhely, 1899. febr. 22. Az ev. ref. lelkészi hivatal.

Az agyagfalvi gyűlés. Lapunk karácsonyi számában közöltük volt, hogy az agyagfalvi réten, az ez előtt ötven esztendővel tartott nagy nemzetgyűlés emlékére, emelendő Székely-émlék nagy bizottsága decz. hóban tartotta meg szervezkedő gyűlését, a midőn a nagy bizottság elnökéül Sándor Mózes kir. tan., tanfelügyelőt, míg a végrehajtó bizottság elnökéül Solymossy Endre tanárt választották meg. A végrehajtó bizottságot Solymossy elnök e hó 21-ére hívta egybe, a midőn részletesen beszámolt az ügy érdekében már eddig teljesített előmunkálatok felől. Bemutatta a kérésére Benedek Elek szerkesztő által megírt s a Székely nemzethez intézendő *Felhívás* szövegét, melyet a bizottság osztatlan tetszéssel fogadva, szerzőjének érte jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Már magában az a tény is, hogy Ugron Gábor a rabonbán, a Székelyegyleti Takarékpénztárral a Székely-monumentumra 100 frtot szavaztatott meg, buzdítólag hatott; ez összeghez csatolódott még az iparos ifjak által rendezett multság felerészbeni övedelme 67 frt 93 kr. A végrehajtó bizottság magát kiegészítendő, beválasztotta az öt székelymegye orszgy. képviselőit és alispánjait, továbbá Budapesten lakó székely nagy embereinket. Így id. Daniel Gábort, Gidófalvi Istvánt, Székely Ferenczet, Székely Józsefet, Bedő Albertet, Molnár Viktort, Ürmössy Miklóst, Feleky Miklóst; az írók közül Jakab Ödönt, Fülel Sz. Lajost, Balásy Dénest, Szádeczky Lajos egyet tanárt, valamint az öt székelyvármegyében megjelenő *hírlapok szerkesztőit* stb. Az ügyek gyorsabb és pontosabb vitelért a bizottság két jegyzőt Ravasz Árpád és Becsek Aladárt, és egy pénztárnokot Ferenczy Jánost választott még. A gyűlés folyamán elnök felolvasta a Történelmi Ereklyemuseum átiratát, melyben ígéretet tesz afelől, hogy a bizottságot hazafias törekvésében odaadóan fogja támogatni.

A Korcsolya-egylet tánczoszoruja. Már több alkalommal említettük, hogy a helybeli korcsolya-egylet tánczoszoruja jövő hó 4-én, tehát hat nap mulva tartja meg a vármegyeház dísz és melléktermében, mely iránt városszerte már is nagy érdeklődés mutatkozik s igen valószínű, hogy ez lesz a bőjt s talán még az elmúlt farsang egyetlen nagyobb szabású tánczestélye. Az eredményhez úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben szép reményeket fűzünk, mert hinni akarjuk, hogy intelligens osztályunk teljesen fogja tudni méltányolni fáradozását annak a rendező bizottságnak, melynek névsorát már mult számunkban közöltük volt is. Az estélyre erkélyjegyek is adatnak ki a földszinti bemenet árval s jegyek előre válthatók lapunk szerkesztőségében. A kik tévedésből meghívót nem kaptak, a rendező bizottság ez uton kéri fel, hogy e végett a rendező biz. bármelyik tagjához sziveskedjenek fordulni.

Gróf Haller kontra Korbuly. Egyik megelőző számunkban megemlékeztünk, hogy Gróf Haller János a Hazánk e havi 9-ik számában „Büvádi feljelentés egy főispán ellen“ című cikkért annak szerkesztőjét, Korbuly Józsefet Zeyk Gábor és Daniel Gábor orszgy. képviselőkkel provokáltatta. Korbuly segédeiül Jancsó Ödön és Zettner Ödönt nevezte meg, akik a tanácskozás rendén az említett cikkben sértést nem láttak s így a gróf Haller segédeivel közös megállapodással az ügyet a következően formulázva „foglaltatik-e a felmerült cikkben Haller János gróf ur ellen olyan sértés, a mely Korbuly József ur részére a fegyveres elégtételadás kötelezettségét állapítja meg“ bíróság elé terjesztették. Gróf Haller segédei a maguk részéről a bíróságba Sréter Alfrédot kérték fel, míg az ellenfél segédei Vészi Józsefet, akik viszont elnökéül Radó Kálmánt nyerték meg. A bíróság úgy találta, hogy a cikkben nem forog fenn oly természetű sértés, mely Korbuly részére gróf Haller irányában a fegyveres elégtételadás kötelezettségét megállapítaná, s így a felek segédei az ügyet a lovasgiasság szabályai szerint befejezettnek jelentették ki.

A Nőegylet fillérestélye. A helybeli jótékony Nőegylet szerdán, 22-én tartotta meg ez évad utolsó fillérestélyét, Lestyán Juczika és Félegyházy Mariska rendezésével. Mult számunkban, ha jól emlékszünk, ez estélynek ígértük a legnagyobb sikert, és hogy ez előlegezett jóakaratu feltevésünkben nem csalatkoztunk, eklatánsul bebizonyult, a mennyiben olyan általános jókedv talán még egy estélyen sem

volt, mint éppen ezen. A műsört Ravasz Árpád szívesen hallgatott, *Álmok országa* című csevegése nyitotta meg, a mely után Harmath tanár által rendezett tabló következett. A tabló egy parkbeli valóságos vizesét ábrázolt, körülvéve eleven szobroktól, melylyel a jelen voltak osztatlan tetszését nyerte meg Harmath, aki már több alkalommal fényesen beigazolta az ilyen rendezése körüli hivatottságát. Majd Sebesi Ártur szavalt a Kiss *Gedővár asszonya* című költeményét lendületesen. A műsor lejártával özv. Török Pálné elnökő mondott köszönetet úgy a rendező nőknek, és közreműködőknek, mint a közönségnek, a mely oly szívesen támogatta a nőegylet estélyeit, szolgálva egyuttal ama magasztos célnak, a melyet az egylet maga elé tűzött. Az estélyt éjfélig tartó kedélyes táncmultság követte s ha még felemlítjük a műsor alatt folytatott világposta levelezést, talán be is számoltunk ez évad utolsó estélyéről, amelyek bizonyára pótolhatlan ürként gyanánt fognak még továbbra is kísérteni.

Katholikus tanárok kongresszusa. Az erd. r. kath. tanárok 1899. ápril 4-én Székely-Udvarhelyen tartják hetedik kongresszusokat a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Fourier Péter élet- és jellemrajza, felolvassa Erdélyi Károly dr. 3. A művészeti oktatás a középiskolában, Gáspár István. 4. Az ifjuság műveltsége a társadalom tükrében, Embery Árpád. 5. Néhány kísérlet a természettanból, Szigethy István. 6. A historiai hatás ma és a multban, Embery Árpád. 7. A természetrajz tanításához a középiskolában, Tamás Albert. 8. A keresztén latin és görög remekírók iskolai szemelvényeiről (Kolozsvári róm. kath. főgimnázium). 9. Esetleges indítványok. 10. A megerősített alapszabályok bemutatása és az egyesület megalakulása. — A tárgysorozat 2-ik pontja indítvány kapcsán vétetett fel a tárgysorozatba; a 8-ik pont mélyrehatóbb tanulmányt igényelvén, esetleg ezen kongresszusról elmarad. A kongresszust megelőző értekezlet április 3-án d. u. 6 órakor tartatik; a kongresszust pedig d. e. 1/2 9 órakor ünnepélyes „Veni Sancte“ előzi meg. Ugy az előértekezlet, valamint a Kongresszus is a r. kath. főgimnázium nagytermében tartatik.

Halálozás. Egy munkás, becsületes lélekkel megint kevesebben vagyunk. Farczady K. Károly kereskedő, törvhat. biz. tag pénteken este 47 éves korában meghalt. Halála őszinte, igaz részvétet kelt mindazon körökben, ahol őt ismerték, mert mindent, ahol megfordult tekintélyt és szeretetet vívott ki magának egyik helyen szakismeretével, más helyütt társasági jó tulajdonaival, modorával. Szorgalmas, önfeláldozó embernek ismerte mindenki, mivel munkálkodása becsületes, őszinte és önzetlen volt; politikával absolute nem foglalkozott, minden idejét, erejét hivatásának áldozta föl és most, amidőn eltávozott az élők sorából nyugodt lelkiismerettel, büszkén gondolhatott vissza rövid életére, megkönynyebhette végperceit az a tudat, hogy nem ok nélkül élt. Önkéntelen jut eszébe ilyenkor az embernek e megrendítő szó — halál. Te vagy a vége annak a szép, fényes tragédiának, a melynek neve élet s a melynek örökké küzdő hőse az ember, akit ifju korában épp úgy, mint férfi kora delén, vagy mint aggyastyánt porba sujtasz, aki mindig elbukik. Talán ezért alázkodunk meg, ezért gondolunk félelemmel és borzongással rád... A megboldogult temetése ma delután 3 órakor lesz a reformátusok gyászszertartása szerint. Halálát özvegy édes anyja Farczady K. Lajosné szül. Kassay Anna, ugyszint testvérei: Kata férj. Daniel Ferenczné, László, Róza férj. Gáspár Balászné, Lajos, Anna férj. Mikula Antalné, valamint a sógorok, illetve sógornő és gyermekei gyászolják.

Iparosok fillérestélye. Az iparoskör utolsó fillérestélyét 20-án tartotta meg a már megszokott jó eredménnyel. A műsorban csak annyi változás történt, hogy a Papp Sándor énekszólója elmaradt, azonban úgy a Stich József szavallata, valamint a három tabló teljesen betöltötte a műsört. Záróbeszédet Solymossy Endre tanár tartott. Beszédében megemlékezett úgy az erkölcsi, valamint az anyagi sikerről, a melyekkel ez estélyek rendezése jár s végül köszönetet mondott a rendezők-, közreműködők- és a nagyközönségnek.

Az osztrák-magyar Monarchia irásban és képen eddig megjelent összes hiánytalan füzetet olcsó árban eladó. Cím e lap kiadóhivatalában tudható meg.

A székelyudvarhelyi timártársulat évi rendes közgyűlését e hó 8-án tartotta meg. Az iparhatóság a vizsgálat megejtésére Demeter Dénes v. tanácsost és László Albert v. jegyzőt küldötte ki, akik úgy a pénztárt, valamint a számadásokat rendben találták.

A közgyűlésen a tisztviselők ujtása is megejtetett, amennyiben a már ősz elnököt, *Szeles Pált*, aki az egyesület ügyeit 14 éven keresztül vezetett, lemondott állására újból visszaválasztották három évre. *Bálint György* alelnökké, *Daróczy Miklós* pénztárnokká; *Simó János*, *Szeles Imre*, *Ferenczy István* számvevő bizottsági tagokká; *Kállai Sándor*, *Szeles Dénes*, *Vass János*, *Gáspár József*, *Szebeni Ignác*, *Szeles András* választmányi tagokká; *Kapcsa Károly*, *Szabó József* és ifj. *Keszler János* jegyzökké lettek megválasztva.

Az állatorvosi akadémia újjászervezése. A földmívelésügyi miniszter által kibocsátott szervezeti szabályzat értelmében a budapesti állatorvosi akadémia címe a jövőben „Magyar királyi állatorvosi főiskola” lesz. A szabályzat közli az egyes félévekre megszabott tantárgyak sorozatát, a kollokviumok és szigorlatok rendjét, a tanártestület, segéd- és kezelőszemélyzet munkakörét. A diploma elnyerése előtt egy előszigorlatot és három szigorlatot kell tenni a jelölteknek. A közös hadseregben és a honvédségben szolgáló gyógykovácsok jó eredménnyel lettek felvételi vizsga alapján tovább is felvehetőek rendes hallgatók a főiskolára. A szabályzatnak a tanári és tisztviselői személyzet fizetésére vonatkozó része már az 1899. évi költségvetési törvény életbeléptével lép hatályba.

Hó. Tény, hogy ez évre még csak a múlt hét első napjaiban is végkép leszámoltunk a kandallókban vigan pattogó tüzzel, a jégvirágokkal, a fehér hótakaróval — amidőn kedden ismét neki fogott a havazásnak, még pedig olyan vehemensül, hogy szerdán már valóságos hólepel borította be a tájat. Az idő, megfelelően a hóesésnek, bozult volt s az emberek naivabb része konstatalni kezdte, hogy végre a tél megérkezett s hogy a szeszélyes időjárás most igyekszik kipótolni azt, a mit az igazi tél tartamán elmulasztott. Azonban mi nem hiszünk s csalafintaságot látunk benne s valószínűnek tartjuk, hogy az már az első erősebb napsugaraktól megint oda lesz, hagyván maga után szomorú, kellemetlen locs-pocst, s újra csak utópiává válik ama szerény ohajtásunk, hogy végrevalahára valóban kitavasodik.

A megyei takarékpénztár közgyűlése.

— Február hó 19. —

Daczára a sok válság, bukás és szomorú esetek után, amelyek a vidéki takarékpénztáraknál utóbbi időben előfordultak, egy cseppet sem csodálkoznánk azon, ha megtörténne, hogy az általuk kibocsátott részvények és záloglevelek majd nemcsak a nagy közönségnek nem kellene, de az érdekeltek is futásnak erednek, ha valaki nekik esetleg ily papírt kínálni fog. A vidéki takarékpénztárak országsszerte sokat veszítettek jó hírnevükből s mennyivel inkább többre becsülendő egy olyan pénztár, amely minden külső befolyástól megtudta magát óvni, sőt fokrolfokra erősödött, mint az *Udvarhelymegyei Takarékpénztár-Részvénytársaság*, a melynek motívuma az intéző körökben, a hivatalnoki kar szorgalmas, önfeláldozó, pontos és lelkiismeretes munkájában keresendő s éppen ezért van az a határtalan bizalom ez intézet iránt, amely minden közgyűlésen oly spontán megnyilatkozik.

Tény az, hogy alig van valaki, aki ez intézmény üdvös hatását kétségbe vonná; hisz a közgazdasági törekvéseket nagyrészt vidékünkön az segíti elő. Mentől nagyobb azonban az a hatás, mentől elevebb és kiterjedtebb üzletköre, a felelősség is annál nagyobbá válik, különösen a nagyközönséggel szemben, amely megtakarított összegeit reá bizza.

És lehet-e ezen bizalmat jobban dokumentálni, mint azzal a horribilis összeggel, amelylyel ez intézet, mint betétet őriz s a mely 1.084,387 frt 12 krt tesz ki.

Egyik főerőssége ezen intézetnek, hogy egyáltalán nem bocsátkozik semmi kétes és rizikóval összekötött ügyletekbe s a rája bizott összegeket a lehető legszolidabb, konstitutív célokra használja föl, semminemű improduktív üzletbe nem megy bele s éppen ezért van az, hogy a nagyközönség a szoliditás tudatában nagyobbítja betétállományát.

Hány szomorú példa ingathatta volna meg a közönséget, a midőn halljuk, hogy egyes takarékpénztáraknál a legkönnyelműbb módon engedélyeznek nagy összegű hiteleket, másutt viszont sikkasztásoknak jönnek nyomára: ily körülmények között nem csodálkoznánk azon, ha a közönség bizalma más konsziderabilis pénzügyi intézet irányában is csökkenne, a mit jelen intézetnél, mint már fennebb is említettük, a reális alapokra fektetett üzlet s annak vezetői azt teljesen kizárják s amit a forgalmi kimutatás is oly élénken bizonyít, amennyiben a múlt évben elért 3.367,854 frt 10 krral szemben 4.119,364 frt 33 kr forgalmat mutat ki.

A gyűlés részletes lefolyása a következő:

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár-Részvénytársaság ma délelőtt 9 órától kezdődőleg tartotta meg dr. *Török Albert* ny. főispán elnöke mellett hivatalos helyiségében XVII. ülése közgyűlését a részvényesek elég élénk érdeklődése mellett. A részvényesek közül mintegy hatvanon jelentek meg, a kik 481 részvényt tettek le és 423 szavazatot gyakoroltak.

Dr. *Török Albert* elnök a tagok üdvözlése és annak konstatalása után, hogy a közgyűlés határozatképes, a közgyűlést megnyitotta s a jegyzőkönyv vezetésére *Soó Gáspár* részvényest kérte föl azután pedig *Steinburg Ottó* vezérigazgató tette meg részletesen kidolgozott jelentését, amely a lefolyt üzletének hü tükre volt. Jelentésében köszönetet mond a közgyűlésnek a beléje helyezett bizalomért s majd áttér az elmúlt év menetének beszámolására s konstatalja, hogy bár a gazdasági viszonyok ez évben sem voltak kedvezők, az üzlet kielégítőnek mondható. Felemlíti, hogy igyekezett a régi ügyekből, a mit csak lehetett azonnal rendezni, mint például az aratói birtokrész, melyet 6066 frt 91 kr veszteséggel kellett eladni, valamint az 1892. évből származó Hunnia fecskendő részvénytársaságnak a vármegye helyett kifizetett kölcsönből kifolyólag származott veszteséggel együtt, a múlt évi veszteség 10,748 frt 53 krt tesz ki. Azt a bizalmat, a melylyel a közönség az intézettel szemben viseltetett, eklatánsul bizonyítja már magában az a tény, hogy a betétek összege 76,916 frt 01 krral, az egész forgalom pedig 1.403,020 frt 46 krral emelkedett.

A közgyűlés jóváhagyásának reményében egy második pénztár felállítását elkerülhetlenné tartotta mely a váltó törlesztéseket végzi.

A tiszta nyereség a tartalékalap és a nyugdíjalap 6% kamatainak levonása után, a mi 5854-14 krt tesz, 14036-97 kr.

A különböző címeken tett levonások után 9685 frt 51 kr maradt a közgyűlés rendelkezésére. Az osztalékot 14%-ban kívánja megállapítani.

Az igazgató jelentése után *Jung-Cseke Lajos* a felügyelő-bizottság elnöke teszi meg jelentését, melyben kéri a közgyűlést, hogy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentést adja meg.

Dr. *Solymossy Lajos* és dr. *Soó Rezső* hozzászólása után a közgyűlés a jelentéseket tudomásul veszi s a felmentvényt részükre megadja. A tárgyszorlat egyik igen érdekes pontját a dr. *Solymossy Lajos* volt vezérigazgatónak 5000 frt jutalom adása iránti kérése képezte, azonban azt a közgyűlés az igazgatóság javaslatára, mely szerint az igazgatóság a kérést ez idő szerint fedezet hiányában kedvező elintézésre nem ajánlhatja, a közgyűlés 341 szavazattal 82 ellenében, elutasította.

Az igazgatóság javaslatára egy a segédpénztárnoknak, a két irodatisztnak és gyakornoknak a fizetés felemelése megszavaztatott. A kisorsolt négy igazgatósági tag, névszerint dr. *Mezey Ödön*, *Gálffy Endre*, *Solymossy Endre* és *Balásy Sándor*, mint legtöbb szavazatot kapók ismét megválasztott igazgatósági tagoknak jelentettek ki.

A közgyűlés déli fél 1 órakor ért véget.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratok nem adnak vissza. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.

P. Jolán. Pancsova. Levél ment.

K. I. K. I. Ha egy fiatal leány megcsal egy fiatal embert, hogy értendő ez? Ezt kérem mindenki úgy értheti, ahogy akarja. És hogy illik-e ezért neki szemrehányást tenni? A „Pesti művelt társalgó”, a melyben több száz illemtudás van felsorolva, ezt az egyet nem említi föl, így tehát legjobb lesz, ha a szemrehányással addig vár, amíg a jelzett könyvből egy újabb kiadás lát napvilágot. Háttha abban már benne lesz?

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági- és egyéb magféléket, különösen répamagvakat mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, egyrészt a gazdaközönség tájékoztatásul, másrészt a magszükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédésül kijelenteni, hogy a vidéki ismételadókál csak azon gazdasági és kerti magvak tekintethetők valóban cégemről származóknak, melyek vagy

az én ólomzárammal,

vagy egy álló

medvét jelképező

törvényszéki bejegyzett védjeggyel vagy mindkettővel ellátott zacskóban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön,

csász. és kir. udvari szállító
magnagykereskedés

Budapest, IV., Andrassy-út 23. sz.

*) E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.

72—1899. szám.

Pályázati hirdetés.

A kormányzatomra bizott Udvarhelyvármegye törvényhatóságánál üresedésbe jött alleltárnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1883 évi I. t.-cz. 13. §-ában előirt minősítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérésüket hozzám 1899. évi április hó 5-ig adják be.

Tájékozásul megjegyzem, hogy ezen állás betöltésénél a levéltári szakvizsga előzetes letétele a pályázóktól feltétlenül megkivántatik.

Ezen állás javadalmazása áll 600 frt évi fizetés, 100 frt lakbérilletmény és 60 frt lakbérpótlékból.

Sz.-Udvarhelyt, 1899. február 4.

Gróf Haller János,
főispán.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közönségnél, csúszma, tag-szaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt.

nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbirtéku utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT (Thüringia).

Valódi és természetes borok legolcsóbb árban (22 krtól fölfele) csak a Székely Borkereskedés székelyudvarhelyi raktárában Szöllősi Samunál kaphatók. Szombathelyi-utca, szeszgyár mellett

pinczék